

"נקודה טובה" – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

גיליון 23 - שנת תשפ"ה גיליון "פקודי" – כט' אדר תשפ"ה, 29 למרץ, 2025

לע"נ אמו"ר ר' יוסף-חיים ב"ר יעקב רוט ז"ל

ב"ה

"נקודה טובה" לפרשת "פקודי" – סיפורו של המשכן

בשנת 1889 נבנה מגדל אייפל בפריז לכבוד תערוכת אקספו, כסמל להתקדמותה הטכנולוגית של צרפת. הוא נחשב אז להישג הנדסי פורץ דרך, בזכות גובהו – 330 מטר (עם האנטנות...) והיה המבנה הגבוה ביותר בעולם, עד שנת 1930.

האגדה מספרת שבמהלך הפרוייקט, חיפש אלפרד אייפל דרכים להצדיק את הקמתו, שכן היו רבים שהתנגדו לפרוייקט וראו בו מפלצת מתכתית מכוערת שתכער את קו הרקיע של פריז. וכך הוא גייס גם את האתוס (רעיון) הלאומי וטען שהמגדל הזה יהיה התורן הגבוה ביותר בעולם שעליו יתנופף דגל צרפת...

פרשתנו פרשת פקודי חותמת את פרוייקט בניית המשכן ואת ספר שמות כולו ומספרת כי אחרי שהמשכן נבנה והורכב (שוב ושוב על ידי משה רבנו במשך שבעת ימי המילואים), וארון הברית הוכנס לקודש הקודשים, רק אז באחד בניסן, סוף סוף "הוקם המשכן". משה רבנו העמיד את המשכן "העמידו משחו ולא פרקו". או אז השרה הקב"ה את שכנתו על המשכן, ככתוב: "וַיִּכַּס הָעֶנָן אֶת אֹהֶל מוֹעֵד וַיְכַבֹּד ה' מְלֵא אֶת הַמִּשְׁכָּן" (שם, לד). וזאת בבחינת הודעה, כי מלאת המשכן בוצעה בהתאם לרצון ה', והמטרה - "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" - קוימה למעשה (רש"י הירש).

הפסוק החותם את ספר שמות כולו, מחדד את מהות מעשה המשכן של "ושכנתי בתוכם": "כִּי עֲנַן ה' עַל הַמִּשְׁכָּן יוֹמָם וְאֵשׁ תִּהְיֶה לַיְלָה בּוֹ לְעֵינֵי כָּל בְּיַת יִשְׂרָאֵל בְּכָל מִסְעֵיהֶם" (שמות מ, לח).

הענן של כבוד של ה' שהיה מכסה את המשכן בשעות היום ועמוד האש שהיה מאיר בלילה, היו הוכחה ברורה **לעיני כולם** למציאותו של הקב"ה ולברית שלו עם עם ישראל בבחינת: "וְלִקְחֹתִי אֶתְכֶם לִי לְעָם וְהִיִּיתִי לְכֶם לְאֱלֹהִים וַיִּדְעֹתֶם כִּי אֲנִי ה'..." (שמות ו, ז). בידעה ברורה וודאית.

משכן שבמציאותו ובנוכחותו מסמל את תורת ה' (ארון הברית), ואת "ברכת החומר והרוח" לעולם כולו (השולחן והמנורה). "וְהִיִּיתִי לְכֶם לְאֱלֹהִים" - אל הקרוב אליכם, ואשר כה מנחה אתכם, מגן עליכם ומשרה עליכם את ברכתו (רש"י הירש שם).

גם לאחר שבני ישראל נכנסו לארץ ועמוד האש והענן סיימו את תפקידם, המשיכו ניסי בית המקדש ונס הנר המערבי של מנורת המקדש להוכיח ולהראות לכל באי עולם, "כי שכנה שורה בישראל".

ובהנגדה להנהגת ה' הגלויה הזאת, קראנו לפני כשבועיים בפורים את מגילת אסתר - מגילת הסתר הרומזת על הנהגת הקב"ה הנסתרת ומתחבאת מתחת לפני השטח, הנהגה של גלות. ויתכן שמגילה זו נכתבה לדורות (על פי בקשתה של אסתר לחכמי ישראל), כדי להודיע לבני ישראל שגם כאשר יהיו בגלות, הקב"ה יהיה איתם. בבחינת "עמו אנכי בצרה". ככתוב:

"נקודה טובה" – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

וְאִם גַּם זֹאת בְּהִיוֹתְם בְּאֶרֶץ אֲבִיכֶם לֹא מֵאֲסִתִּים וְלֹא גְעֻלֹתִים לְכַלְתֶּם לְהַפֵּר בְּרִיתִי אִתְּם כִּי אֲנִי יִקְוֶה אֱלֹהֵיכֶם... וְזָכַרְתִּי לְהֶם בְּרִית רֵאשִׁימִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לְהִיּוֹת לְהֶם לְאֱלֹהִים אֲנִי ה' (ויקרא כו, מד-מה)

ומן הגלות לגאולה, לתקופה בה יזכה עם ישראל לראות שוב את הנהגת ה' הניסית והגלויה. תקופה עליה מנבא הנביא ישעיהו ואומר: "כִּי עֵין בְּעֵין וְרֵאשִׁימִים בְּשׁוֹב ה' צִיּוֹן" (ישעיהו נב, ח). "עין בעין" - לשון המבטאת ראייה ברורה, וודאית ונאמנה (מצודת דוד).

אולם הביטוי "עין בעין" טומן בחובו אתגר נוסף, הרלבנטי לימינו. ימים בהם אנו נלחמים על קיומנו ובטחוננו.

לכאורה הכתוב היה צריך לומר, "כי בעין יראו". מה משמעות הביטוי "עין בעין"??!

והביאור הוא שבמבט רגיל, אי אפשר להבין את מה שקורה לנו. לשם כך צריך "עין רוחנית". "עין בעין" - לבחון את המציאות מתוך מבט רוחני – אלוקי. רק כך אולי נצליח להבין קצת יותר טוב מה קורה לנו היום ולראות את טביעות אצבעותיו של הקב"ה במאורעות העוברים עלינו.

בברכת שבת שלום וחודש טוב

ובתפילה לשימור

אשה רות

לכניסה או להסרה מרשימת התפוצה (במייל ו/או בווטסאפ), ניתן לפנות למייל: rothmoshe@gmail.com

ארכיון "נקודה טובה": http://www.pirsuma.com/nekuda_tova

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ"ל. **אהבת? הפך בין חבריך.**